

EXPOZIȚIE (virtuală) DE DOCUMENTE ISTORICE

Viața evreilor înainte de război și cercetările privind Holocaustul

organizată de Biblioteca Institutului de Științe ale Educației
25-31 ianuarie 2021

Expoziția de documente istorice este consacrată ZILEI INTERNAȚIONALE PENTRU COMEMORAREA VICTIMILOR HOLOCAUSTULUI instituită de ONU în 2005, prin Rezoluția 60/7, care solicită statelor membre să realizeze programe educaționale, prin care generația tânără să învețe lecțiile HOLOCAUSTULUI pentru a preveni orice acte viitoare de genocid.

Obiectivul: Promovarea memoriei HOLOCAUSTULUI și a culturii toleranței în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei și altor forme de intoleranță.

ARGUMENT

În 1995 poporul evreu împreună cu întreaga lume au marcat 50 de ani de la terminarea celui de-al doilea război mondial. Momentul victoriei a rămas în conștiința noastră istorică drept un moment de bucurie și tristețe: bucurie la sfârșitul celui mai crud război din istoria omenirii, și tristețe din cauza pierderii unei treimi din poporul nostru.

Ziua victoriei a sosit foarte târziu pentru poporul evreu. Marile comunități în sânul cărora s-au născut bărbați și femei renumiți în toate sferele de activitate au fost șterse de pe fața pământului. În acel moment, supraviețuitorii - rămășițele evreimii europene, 1,200,000 de bărbați și femei dezrădăcinați din casele lor - și-au asumat uriașa sarcina de a-și reconstrui viețile.

Crearea Unității Pedagogice

Cu ocazia aniversării a 50 de ani de la eliberare, Muzeul Diasporei Evreiești, Muzeul Luptătorilor din Ghetouri și Yad Vashem au colaborat la crearea unei unități pedagogice intitulată *Reîntoarcerea la viață - Supraviețuitorii Holocaustului: de la eliberare și până la reintegrare*.

Acest epizod istoric a avut loc între două evenimente majore: Holocaustul și crearea statului Israel.

Această *Unitate pedagogică* a avut drept scop de a demonstra cum în ciuda ororilor suferite, supraviețuitorii Holocaustului au avut o motivație de fier în a-și reconstrui viața personală și cea națională. Principalele manifestări ale acestei dorințe au fost *crearea de școli pentru copii și centre de educație profesională pentru adulți, fondarea kibbutzurilor de imigrare în Israel și o rată de nașteri înaltă*.

Ce ilustrează documentele istorice ?

Materialele istorice ilustrează experiențele supraviețuitorilor din lagărele morții și de lucru începând cu ziua eliberării și până când au început să-și reconstruiască viețile și comemorează momente dramatice din timpul eliberării: prima întâlnire cu voluntari evrei din armata britanică, reîntoarcerea în Polonia, Pogromul din Kielce, mișcarea de evadare din Europa („briha”), lagărele de refugiați, construirea unor noi cămine peste mare, imigrarea clandestină în Palestina și deportarea imigranților capturați în Cipru.

Referințe asupra documentelor istorice prezentate în cadrul expoziției :

Copii evrei în Transnistria: Unitate de învățare pe tema Holocaustului 1941-1942. Resurse pentru profesori. Israel, 2008.

Această publicație este bazată pe povestea Hanei Meler-Faust, născută în orașul Rădăuți din sudul Bucovinei. În perioada adolescenței Hana, împreună cu familia ei, a fost deportată de către autoritățile române din orașul natal la Șumilova, localitate aflată pe malul râului Bug. Hana descrie copilăria fericită în sânul familiei, tragedia adusă de ordinul de deportare, suferințele îngrozitoare îndurate în Transnistria până la repatriere.

Copii evrei în Transnistria: Unitate de învățare pe tema Holocaustului 1941-1942. Manual pentru elevi. Israel, 2008.

Manualul se bazează pe amintirile Hanei după terminarea războiului, și care evocă suferințele îndurate în perioada Holocaustului.

Reîntoarcerea la VIAȚĂ: Supraviețuitorii

Holocaustului: de la eliberare și până la reintegrare. Ierusalim, 2010.

Reîntoarcerea la Viață: Supraviețuitorii Holocaustului : de la eliberare și până la

reintegrare este o unitate pedagogică destinată elevilor cu vârstele între 12-18 ani.

Materialele oferite ilustrează experiențele de viață ale supraviețuitorilor între două

evenimente majore petrecute de-a lungul câtorva generații: Holocaustul și crearea statului

Israel. Manualul încurajează dezbaterile pe marginea dilemelor personale cu care s-au

confruntat supraviețuitorii după terminarea războiului prin intermediul unui spectru bogat de mărturii traduse pentru prima dată în limba română.

Yad Vashem

Ierusalim. Volume 77, May 2015.

New Exhibition

Stars Without

A Heaven

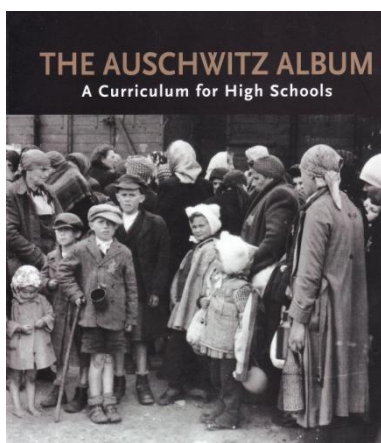
Children in the

Holocaust

(pp.16-17)

**ALBUM:
High
2009 +**

**THE AUSCHWITZ
A Curriculum for
Schools. Israel,
DVD.**

Yad Vashem, The International School for Holocaust Studies

FILME ÎN FORMAT DVD

DVD: Adio pentru totdeauna: Povestea Hanei Meler-Faust. Israel 2013, Film - 58 min.,Romanian.

Filmul intitulat *Adio pentru totdeauna* se descrie procesul de deportare a Hanei Meler- Faust împreună cu mama sa Rivka Faust, cu sora sa geamână Fritzi, cu membrii familiei sale și cu locuitorii evrei ai orașului său în Transnistria, în sud-vestul Ucrainei. A urmat studii de educatoare și a lucrat ca educatoare timp de 28 de ani.

DVD: Reîntoarcerea la VIAȚĂ. Film - 60 min. de Michael Lev-Tov și Giden Drori.

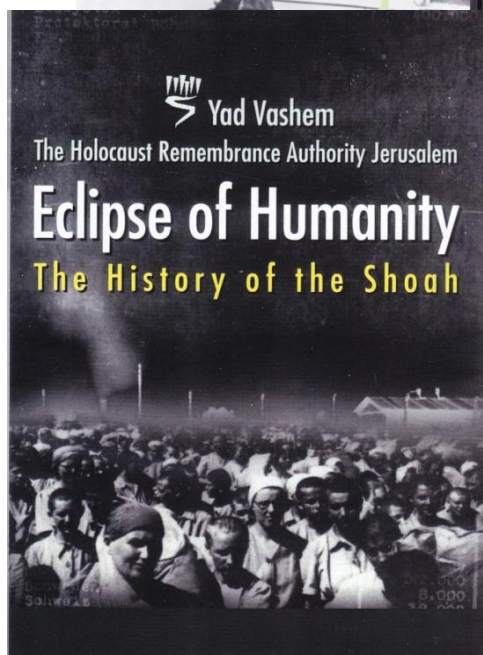
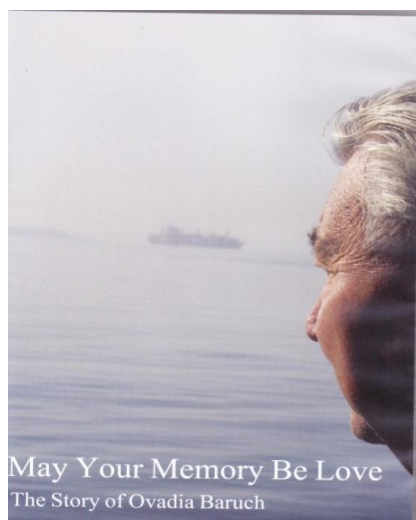
Film bazat pe fapte reale. Se reabilitează a cinci supraviețuitori Joseph Chenez, Aviva Unger, Miriam Akavia și Cela

DVD: Eclipse of

**History
Vashem.
The**

**Authoritz
DVD:
Be Love.
Baruch.**

**Resource
Subiectel
e**

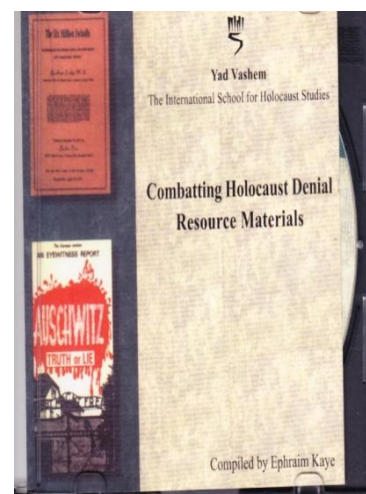

descrie procesul de ai Holocaustului: Dov Freiberg, Lieberman.

Humanity: The of the Shoah. Yad

**Holocaust
Remembrance
Jerusalem
May YOUR Memory
The Story of Ovadia**

**DVD: Combatting
Holocaust Denial
Materials.**

posterelor

Posterele sunt numerotate și împărțite în funcție de subiecte. Fiecare subiect reprezintă o etapă a procesului întoarcerii la viață din momentul în care s-a terminat războiul și până la imigrarea supraviețuitorilor în Israel sau alte țări.

Eliberarea - ziua salvării dar și începutul evaluării dezastrului și a efortului de a aduna frânturile de viață și de a construi un nou început (**posterele 1,2,3**).

Întâlnirea cu Brigada Evreiască - prima întâlnire a supraviețuitorilor cu membrii yishurv-ului s-a realizat prin intermediul soldaților evrei din armata britanică. Priveliștea oamenilor în uniforme, cu steaua lui David pe umăr, i-a înflăcărat pe supraviețuitori și le-a trezit un sentiment de mândrie națională și identificare cu poporul lor (**posterul 4**).

Tentativa de a se întoarce acasă - luptătorii din ghetouri, partizanii și evreii care se refugiaseră în păduri încearcă să se întoarcă la casele lor, căutându-și în același timp familiile și rudele (**posterele 5,6**).

Pogromul din Kielce - Peste 70 de evrei care au supraviețuit războiului sunt uciși de către locuitori polonezi în orașul Kielce și împrejurimile lui. După acest pogrom, evreii pierd orice speranță și decid să părăsească Polonia (**posterul 7**).

Între granițe - Fuga din Polonia a supraviețuitorilor evrei, care a început în mod spontan după eliberare, se transformă într-o mișcare de evadare organizată de către tineri ce au manifestat inițiativă, responsabilitate și calități de conducători în scopul de a-i aduce pe supraviețuitori în Israel (**posterele 8,9**).

Dezrădăcinați și fără țară - În vara anului 1945 sunt create lagărele pentru evreii din regiunile aflate sub controlul armatei americane în Germania și Austria. Aceste lagăre au fost definite drept comunități de persoane dislocate aflate sub protecție militară și au fost deservite de către echipele de la UNRRA, Joint și alte organizații umanitare evreiești. Viața

de viață a fost foarte grea și plină de chinuri. Multe persoane au murit din cauza lipsei de hrană și îngrijiri medicale. Unele persoane au fost eliberate și au fost aduse în Israel sau în alte țări.

în aceste lagăre era plină de activitate și de optimism în ciuda condițiilor limitate (**posterele 10, 11 ,12, 13, 14**).

Un cămin nou dincolo de mare - Porțile Statelor Unite ale Americii , Canadei și restul țărilor europene au rămas închise în fața supraviețuitorilor Holocaustului dezrădăcinați din țările lor de origine. Până în 1948 numai 12,000 dintre ei au emigrat în Statele Unite ale Americii (**posterul 15**).

Spre Eretz Israel (Țara pe care Dumnezeu a dat-o, în Biblie, drept moștenire lui Avraham, Itzhak și Iacov) - Imigrarea ilegală în Palestina aflată sub mandat britanic s-a reînnoit în anul 1944. S-a organizat o rețea condusă de unitatea pentru imigrarea ilegală a organizației Ha'hagana. Membrii unității au cumpărat vapoare, le-au dotat cu echipamentul necesar, i-au îmbrăcat pe supraviețuitori și i-au îndreptat spre Palestina. Această rețea a funcționat împreună cu mișcarea numită "Ha'briha" (Evadarea). Deși era vorba de două rețele separate, ambele se aflau sub conducerea lui Shaul Avigdor. Acestora li s-a alăturat al treilea braț - "Ha'hagana" - prin intermediul unității de marină Palyam, a cărei responsabilitate era escortarea vapoarelor și dezambarcarea imigranților. Călătoria plină de suferințe a persoanelor dislocate s-a sfârșit în lagărele de detenție din Cipru și Palestina sub mandat britanic; aproximativ 50.000 dintre ei s-au regăsit în spatele gardurilor de sârmă ghimpată în Cipru (**posterele 16, 17 ,18, 19**).

Mărturii

- ✓ *Eliberarea lagărului Dachau de către armata americană, 29 aprilie 1945*
- ✓ *Înmormântarea victimelor ucise în Pogromul din Kielce, iulie 1946*
- ✓ *Imigranți "ilegali" în lagărul de vară din Cipru, 1947*
- ✓ *Baie rituală*
- ✓ *Imnul Statului Israel*
- ✓ *Membrii familiilor așteptând dezambarcarea rudelor. Portul New York, cca 1948*
- ✓ *Prima nuntă de după război a doi membri din mișcarea Bnei Akiva din Michalovce*
- ✓ *Anita Shapira specializată în Istoria Poporului Evreu, este decanul Facultății de Științe Umane din cadrul Universității Tel-Aviv și Irit Keinan doctor în Istoria Poporului Evreu este directoarea Arhivei Hagana*
- ✓ *Emigrarea în Eretz Israel*
- ✓ *Școala superioară religioasă*

Despre **Mărturii** documentați broșura **Reîntoarcerea la Viață: Supraviețuitorii Holocaustului de la eliberare și până la reintegrare. Ierusalim, 2010.**

Biblioteca Institutului de Științe ale Educației propune cadrelor didactice și tuturor celor interesați de a se familiariza cu subiectele *Expoziției*, de a alege subiectul potrivit spre aplicare în realizarea activităților de învățare cu elevii cu vârstele cuprinse între 12-18 ani.

Elizaveta GLOBA,
bibliotecar principal,
categoria de calificare întâi,
Biblioteca Institutului de Științe ale Educației